

KS 2016/380

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2016

Vänersborgs kommun

Håkan Olsson
Certifierad
kommunal revisor
Samuel Meytap
Henrik Bergh

oktober 2016

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Finansiella mål	5
3.2.2	Mål för verksamheten	6

1 Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper med undantag av de befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden. Det medför att vi till våren 2017 inte kan rekommendera revisorerna tillstyrka att årsredovisningen godkänns, trots att kommunstyrelsen har beslutat om avsättningen i överensstämmelse med fullmäktiges pensionspolicy från 2011.

Det finns en risk för materiellt fel i redovisning av stadsbidragsfordringar. Men kommunen är medveten om riskerna och tillämpar försiktighetsprincipen, som vi bedömer, på ett bra sätt. Dessutom pågår en översyn av rutiner för att säkerställa att kommunen söker alla bidrag de är berättigade till samt med rätt belopp.

Av prognosen för helår framgår att alla fyra finansiella mål uppnås och kommunen klarar balanskravet med god marginal. Det innebär att kommunens långsiktiga finansiella styrka har förbättrats jämfört med tidigare år. Men det bör observeras att kommunens nettokostnadsökning fortsätter att öka och att årets goda resultat kan förklaras av tillfälliga stadsbidrag för migration/flyktingverksamhet.

Nämndernas avvikelser från budget är väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en ”god ekonomisk hushållning” eftersom underlaget och rapporteringen av nämnderna i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera. Men kommunstyrelsens och delårsrapportens rapportering är förenlig med fullmäktiges beslutade mål.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa ett rättvisande resultat
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Vad gäller anvisningar och interna föreskrifter så går sådana ut till förvaltningarna. Kommunens delårsrapport består förutom förvaltningsberättelse av resultaträkning, balansräkning och finansieringsanalys samt en sammanställd redovisning (koncernredovisning).

Kommunens pensionsskuld redovisas till största delen utanför balansräkningen ("inom linjen" med 824 mkr) som en information till läsare. Resterande del redovisas i balansräkningen som en avsättning (skuld) för framtida pensionsutbetalningar. Denna avsättning uppgår till 213 mkr inklusive löneskatt, men 90 mkr av dessa är en extra pensionsavsättning som gjordes under 2007 till 2009 samt 2012 och 2013 med hänvisning till god ekonomisk hushållning.

Redovisning av stadsbidragsfordringar är omfattande och utgör därmed en risk. Det gäller både att kommunen inte erhåller/beviljas sökt bidrag, men också att kommunen sökt bidrag som man är berättigad till. Men kommunen har för vissa av dessa inte fordringsbokfört hela det sökta beloppet. Reducering med 5-25 % utifrån försiktighetsprincipen förekommer, särskilt avseende bidrag för ensamkommande barn. Men det innebär också en möjlighet för kommunen, att beviljas mer bidrag än vad som fordringsbokförts. Kommunen har därför en tillfällig förstärkning/tjänst på socialförvaltningen som skall se över rutinerna så att man söker rätt belopp. Fördjupad granskning sker vid årsredovisningen.

Semesterlöneskuldens förändring och upplupna timlöner är inte beräknad utan redovisas med samma värde som vid bokslut 2015. Förändringen bedöms som liten.

Resultatet för perioden uppgår till 67 mkr och prognosen för helåret är 50 mkr (2,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag) vilket är 44 mkr bättre än budget och bättre än uppsatt mål (1-2 %).

Prognostiserat resultat och positiva utfall utifrån årets budget och finansiella mål förklaras 2016 av nämnderna prognostiserar ett sammantaget budgetöverskott med 20,5 mkr samt bättre utfall finansnetto med 11 mkr, finansförvaltning med 6 mkr och skatteintäkter och generella bidrag med 7 mkr.

Därmed klarar kommunen balanskravet med god marginal, trots avräkning av realisationsvinster med 3 mkr.

Revisionell bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper, med undantag av de befintliga och extra avsättningar som finns för pensionsåtaganden. Det medför att vi till våren 2017 inte kommer kunna rekommendera revisorerna tillstyrka att årsredovisningen 2016 godkänns, trots att kommunstyrelsen har beslutat om avsättningen i överensstämmelse med fullmäktiges pensionspolicy från 2011.

Därtill finns en risk för materiellt fel i redovisning av stadsbidrag. Men kommunen är medveten om riskerna och tillämpar försiktighetsprincipen som vi bedömer på ett bra sätt. Riktigheten i sökta belopp kommer kontrolleras särskilt av kommunen innan årsredovisningen.

3.2 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige skall enligt kommunallagen besluta om mål för God ekonomisk hushållning genom finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1 Finansiella mål

I delårsrapporten redovisas kommunens finansiella mål som fastställts i budget för 2016:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2016	Måluppfyllelse , prognos
Årets resultat bör uppgå till minst 1 % av skatter och generella statsbidrag. Långsiktigt bör resultatet uppgå till 2 %.	<i>Enligt prognosen kommer resultatet uppgå till 50 mkr. Resultatet beräknas uppgå till 2,8 % av skatter och generella statsbidrag. Målet uppnås.</i>
Kassalikviditeten bör vara minst 50%	<i>I prognosen för 2016 beräknas kassalikviditeten uppgå till 52 %. Målet uppnås.</i>
Soliditeten bör förbättras	<i>Prognosen för soliditeten är en ökning med 1 procentenhet till 52% vilket innebär att målet uppnås.</i>
Ej skuldfört pensionsåtagande skall minska som andel av eget kapital	<i>Andelen minskade från 83% till 76 % vilket innebär att målet uppnås.</i>

Revisionell bedömning

Av prognosen för helår framgår att alla fyra finansiella mål uppnås.

Det innebär att kommunens långsiktiga finansiella styrka har förbättrats jämfört med tidigare år. Men det bör observeras att kommunens nettokostnadsökning fortsätter att öka och att årets goda resultat kan förklaras av tillfälliga stadsbidrag för migration/flyktingverksamhet.

Nämndernas avvikelser från budget är väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

3.2.2 Mål för verksamheten

Vänersborgs kommuns mål- och resursplan 2016 anger kommunens vision och gemensamma inriktningsmål, vilka följs upp och rapporteras i delårsrapporten både av varje nämnd (förväntat resultat) och på en aggregerad nivå per inriktningsmål för kommunen. Det finns 14 inriktningsmål för 5 områden 1) Invånare 2) Samhällsutveckling 3) Ekonomi 4) Verksamhetsutveckling och 5) Medarbetare.

Varje nämnd redovisar en uppföljning och bedömning av förväntat resultat utifrån fullmäktiges av inriktningsmål. Dessa förväntade resultat överensstämmer med fullmäktiges beslut, med olika grad av utfall. Därefter sammanfattas alla förväntade resultat på en aggregerad nivå för varje inriktningsmål. Av 14 inriktningsmål bedöms 7 (11) uppnås, 7 (3) bedöms osäkert och 0 uppnås ej, vilket är en försämrad måluppfyllelse jämfört med tidigare år.

Revisionell bedömning

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en ”god ekonomisk hushållning” eftersom underlaget och rapporteringen av nämnderna i delårsrapporten är översiktlig och svår att verifiera. Men kommunstyrelsens och delårsrapportens rapportering är förenlig med fullmäktiges beslutade mål.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2016-10-07

Håkan Olsson
Uppdragsledare